Utbildningsnämnden 2026-09-24

Initiativärende om ett stadsövergripande avvikelsesystem för skolskjutsen

Andréa Hedin m.fl (M)
Gulan Avci m.fl (L)
Claes Nyberg m.fl (C)

Förslag till beslut

1. Att utbildningsnämnden uppdrar åt utbildningsförvaltningen att, i samverkan med serviceförvaltningen, utreda förutsättningarna för att inrätta ett stadsövergripande och kommunägt avvikelsesystem för rapportering, hantering och uppföljning av klagomål, avvikelser och incidenter inom skolskjutsen.
2. Att systemet ska säkerställa att berörda vårdnadshavare, skolor, förare, utförare och stadens verksamheter kan rapportera händelser i en gemensam struktur, samt att allvarliga incidenter omedelbart eskaleras till ansvariga funktioner.
3. Att förvaltningen återkommer till utbildningsnämnden med förslag på mätbara kvalitetsindikatorer, rutiner för återkoppling till vårdnadshavare och skolor samt regelbunden nämndrapportering av avvikelser, åtgärder och resultat.
4. Att därutöver anföra följande.

Stockholms skolskjuts har under lång tid präglats av allvarliga och återkommande brister. Det handlar om omfattande förseningar, uteblivna hämtningar och i vissa fall bristande säkerhet för elever som är helt beroende av skolskjutsen för att kunna delta i undervisningen. Trots viten och sänkta ersättningar har staden konstaterat att förbättringarna inte varit tillräckliga.
Stadens uppföljning behöver därför stärkas. Rapportering kan inte i huvudsak bygga på enskilda utförares egna system, olika kontaktvägar och vårdnadshavares förmåga att driva varje enskilt ärende. Ett kommunägt avvikelsesystem ska ge staden tillgång till samtliga rapporterade händelser, oavsett vem som först upptäcker dem, och göra det möjligt att följa mönster över tid, per utförare, skola, område och typ av brist.

Avvikelsesystemet bör minst omfatta:

- en enkel rapporteringsväg för vårdnadshavare, skolpersonal, stadens handläggare, förare och utförare,
- gemensamma definitioner av klagomål, avvikelse, tillbud och incident,
- omedelbar larm- och eskaleringsrutin vid exempelvis borttappade elever, utebliven mottagare, säkerhetsbrister eller utebliven hämtning,
- dokumentation av utredning, ansvarig aktör, vidtagna åtgärder och återkoppling till berörda,
- mätbara kvalitetsindikatorer och öppna månadsrapporter till utbildningsnämnden, samt
- underlag för avtalsuppföljning, viten, framtida upphandlingar och förebyggande åtgärder.

En sådan modell är genomförbar. Region Dalarna samlar exempelvis in skolskjutsärenden från elever, vårdnadshavare, skolpersonal, tjänstepersoner, förare och trafikföretag, kategoriserar allvarliga avvikelser och tillbud samt använder sammanställningen för

trendanalys och förbättringsarbete. Haninge kommun kräver i sin upphandling att varje klagomål, avvikelse och incident dokumenteras, utreds, åtgärdas och redovisas till kommunen månadsvis; allvarliga händelser ska rapporteras omedelbart.

Nya skolskjutsavtal ska börja gälla i oktober 2026. Det gör det särskilt angeläget att staden inför en uppföljning som ägs av kommunen själv och som utgår från elevernas trygghet, skolnärvaro och rätt till en fungerande vardag. Utbildningsnämnden bör därför ge förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrätta ett stadsövergripande avvikelsesystem och säkerställa att brister synliggörs, hanteras och förebyggs i tid.